

**МОНГОЛ УЛС
НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА**

Наадамчдын зам 1200, Арцатын ам,
23 дугаар хороо, Хан-Уул дүүрэг,
Улаанбаатар хот, 17100
Утас: (976-11) 32 39 77, 32 71 99
Цахим хуудас: www.ulaanbaatar.mn

2025.11.20 № 01/7563

танай _____ -ны № _____ -т

**Тогтоолын төсөл өргөн
мэдүүлэх тухай**

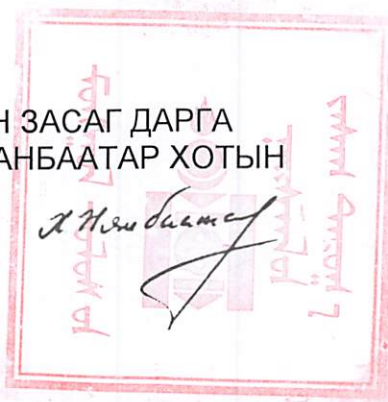
Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.1 дэх хэсэг, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2.1 дэх заалтыг үндэслэн “Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трам (Хөнгөн галт тэрэг-LRT) төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх тухай” Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төслийг өргөн мэдүүлж байна.

Тогтоолын төслийг зохих журмын дагуу Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдаанаар хэлэлцүүлж өгнө үү.

Холбогдох бичиг баримтыг хавсаргав.

Хавсралт *Х*... хуудастай.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА
БӨГӨӨД УЛААНБААТАР ХОТЫН
ЗАХИРАГЧ

Х.НЯМБААТАР

1725113079

ХЯНАЛТЫН ДАГАЛДАХ ХУУДАС

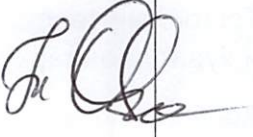
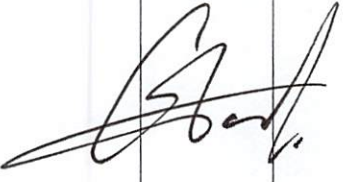
Олгосон:

2025 оны 11 дүгээр сарын 19

Дугаар 2230

Төслийн нэр: **“Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трамвай (хөнгөн галт тэрэг-LRT) 2-р шугам” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх тухай**

Боловсруулсан байгууллага, ажилтны албан тушаал, эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, албан тушаал: **Улаанбаатар түншлэл төв ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал З.Батырбек**

№	Санал өгөх газар, хэлтэс	Сонирхлын зөрчилтэй эсэх	Санал*	Гарын үсэг	Он, сар, өдөр	
					Хүлээн авсан	Хүлээлгэж өгсөн
1	Нийслэлийн Засаг даргын эдийн засгийн хөгжил, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч Т.Даваадалай	Үгүй	—		11/19	11/19
2	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга Т.Оюунчимэг	Үгүй	—		11/19	11/19
3	Төрийн захиргааны удирдлагын газрын дарга Ү.Ганболд	Үгүй	—		11/19	11/19
4	Хууль тогтоомж, гэрээ эрх зүйн газрын дарга М.Үнэнбат	Үгүй	—		11/19	11/19
5	Хөгжлийн санхүүжилт, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Б.Гантулга	Үгүй	ЭЗХ Санамж дотураас санхүүгийн зөвлөх эсвэл		11/24	11/24

Тайлбар: Сонирхлын зөрчилтэй эсэх гэсэн хэсэгт “Тийм” гэсэн тэмдэглэгээ хийсэн албан тушаалтан захирамжийн төсөлд санал өгөх үүргээ гүйцэтгэхээс татгалзана.

Хэрэв ашиг сонирхлын зөрчилтэйгөө мэдүүлээгүй, эсхүл Засаг даргыг шийдвэр гаргахад нь хуульд нийцсэн, бодит баримт нотолгоонд тулгуурласан, үндэслэл бүхий үнэн зөв мэдээлэл, мэргэшлийн зөвлөгөөгөөр хангаж ажиллаагүй бол Төрийн албаны тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

Хяналтын дагалдах хуудас нь захиргааны актын төслийн хамт хүчинтэй.

Санамж: Төсөл боловсруулагч нь “Захирамжлалын баримт бичиг гаргах ажиллагааны журам”-ын 4.11-д заасны дагуу саналыг эрх бүхий албан тушаалтнуудаас ажлын 10 хоногт багтаан авч дуусгана. Эрх бүхий албан тушаалтан бүр журмын 4.8-д заасан хугацааг баримтлан баримт бичгийн төсөлд санал өгнө.

НИЙСЛЭЛИЙН
ИРГЭДИЙГ ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ

2025 оны дүгээр сарын... өдөр

Дугаар...

Улаанбаатар хот

“Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трамвай (Хөнгөн галт
тэрэг-LRT)” төслийг төр, хувийн хэвшлийн
түншлэлээр хэрэгжүүлэх тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсэг, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.2 дахь заалт, Засгийн газрын 2024 оны 210 дугаар тогтоол, Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 25/01 дүгээр тогтоолыг тус тус үндэслэн Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Нийслэлийн Засаг даргаас ирүүлсэн санал, дүгнэлтийг үндэслэн Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трамвай (Хөнгөн галт тэрэг-LRT) төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэхийг зөвшөөрсүгэй.

2. Түншлэлийн төслийг хэрэгжүүлэх хувийн хэвшлийн түншлэгчийг сонгох ажлыг холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн зохион байгуулж ажиллахыг Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагч (Х.Нямбаатар)-д үүрэг болгосугай.

3. Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хурлын Эдийн засаг, төсөв, хөрөнгө оруулалтын хороо (Ж.Сандагсүрэн)-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА

А.БАЯР

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ЗӨВЛӨЛИЙН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛ

2025 оны 11 сарын 20 өдөр

Дугаар 19

Улаанбаатар хот

Нийслэлийн Засаг даргын зөвлөлийн 2025 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 19 дүгээр хуралдааны тэмдэглэлд:

“8.ХЭЛЭЛЦСЭН нь: “Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трам (Хөнгөн галт тэрэг-LRT)” төслийн бүрэн шинжилгээний санал, дүгнэлтийн талаар

Нийслэлийн Засаг даргын 2025 оны А/1324 дүгээр захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсгийн санал дүгнэлт, “Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трам (Хөнгөн галт тэрэг-LRT)” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх” тухай Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төслийг Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн Олон улсын хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан зөвлөх З.Батырбек танилцуулав.

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь:

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 210 дугаар тогтоолоор баталсан журмын дагуу “Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трам (Хөнгөн галт тэрэг-LRT)” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх асуудлаар боловсруулсан тогтоолын төслийг Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлж, хэлэлцүүлэхийг Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн Олон улсын хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан зөвлөх (З.Батырбек)-д үүрэг болгов.” гэжээ.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

1725270773

ТАНИЛЦУУЛГА

*“Нийтийн тээврийн Улаанбаатар
Трамвай (Хөнгөн галт тэрэг-LRT)”
төслийг төр, хувийн хэвшлийн
түншлэлээр хэрэгжүүлэх тухай
тогтоолын төслийн талаар*

Нэг.Төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

1.1.Хууль зүйн үндэслэл

Монгол Улсын Их хурлын баталсан “Алсын хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024–2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Улсын Их Хурлын 2021 оны “Шинэ сэргэлтийн бодлого”, “Улаанбаатар хотыг 2020 он хүртэл хөгжүүлэх ХЕТ-ийн тодотгол болон 2030 он хүртэлх хөгжлийн чиг хандлага”, “Улаанбаатар хотын 2040 хүртэлх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний концепц”, Монгол Улсын сайдын 2024 оны 11 дүгээр сарын 1-ний өдрийн А/10 дугаар тушаалаар батлагдсан “20 минутын хот” Үндэсний хорооны шийдвэр, Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 25/01 дүгээр тогтоолын 2 дахь төсөл хөтөлбөрт тус тус тусгагдсан.

Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.2.1 дэх заалтын дагуу нийслэлд эрчим хүч, дулаан хангамжийн салбарт түншлэлийн төсөл хэрэгжүүлэх боломжтой. Засгийн газрын 2024 оны 210 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Түншлэлийн төслийн урьдчилсан үнэлгээ, бүрэн шинжилгээ хийх журам”-ын 4.2-т түншлэлийн төсөлд бүрэн шинжилгээ хийх төслийн багийг томилно гэсний дагуу нийслэлийн Засаг даргын 2025 оны А/1324 дүгээр захирамжаар бүрэн шинжилгээ хийх ажлын хэсэг томилогдсон.

Засгийн газрын 2024 оны 210 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Түншлэлийн төслийн урьдчилсан үнэлгээ, бүрэн шинжилгээ хийх журам”-ын 8.5, 8.6, 8.7-т заасны дагуу нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралд ажлын хэсгийн дүгнэлтийг хүргүүлж, төслийг түншлэлээр хэрэгжүүлэх эсэх шийдвэрийг гаргуулах гэж заасан.

1.2.Төслийн нийгэм, эдийн засгийн хэрэгцээ шаардлага

Улаанбаатар хотын нийтийн тээврийг хөгжүүлэх, нийтийнз тээвэрт шинэ төрөл нэвтрүүлэх нийгэм, эдийн засгийн бодит хэрэгцээ шаардлагыг хотын хөгжил, төлөвлөлтийн байдлын дүн шинжилгээ хотын төвлөрөл, хүн амын өсөлт, авто замын сүлжээний ачааллыг бууруулах үндсэн зорилгоор төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөөд байна.

Хотын төвлөрөл, хүн амын өсөлт: Сүүлийн 30 жилд Улаанбаатар хотын хүн ам 3 дахин өсөж, 1990 онд 590.6 мянга байсан бол 2020 онд 1.59 сая хүрсэн. Улсын нийт хүн амд эзлэх нийслэлийн хүн амын хувь 27.2%-аас 47.6% болж нэмэгдсэн. Хотын 95.2% нь төвийн 6 дүүрэгт оршин сууж, 120 мянга орчим хүн түр амьдарч байна. Хотын хүн амын өсөлтийн гол хүчин зүйл нь шилжилт хөдөлгөөн бөгөөд төвлөрөл цаашид ч үргэлжлэх төлөвтэй байна.

Хот төлөвлөлтийн дүн шинжилгээ: Улаанбаатар хот 1954, 1963, 1971, 1986, 2000, 2013 онуудад боловсруулагдан батлагдсан хөгжлийн 6 ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу хөгжиж өнөөгийн дүр төрхөө олсон. 2013 онд батлагдсан “Улаанбаатар хотыг 2020 он хүртэл хөгжүүлэх ерөнхий төлөвлөгөөний тодотгол, 2030 он хүртэлх хөгжлийн чиг хандлага” баримт бичиг нь хотын тэнцвэртэй хөгжил, төлөвлөлтгүй тэлэлтийг хязгаарлах, газар ашиглалтын хяналтыг сайжруулах зорилготой. Энэ хүрээнд экологи, эдийн засаг, хүн амын аюулгүй байдлыг хангах, ногоон хөгжилд суурилсан, байгальд ээлтэй хот байгуулалт хийхийг зорьсон.

Гэвч хэрэгжилтийн явцад авто зам, сургууль, цэцэрлэг, нийтийн үйлчилгээний байгууламжийн төлөвлөлт хоцорч, зорчих эрэлт нэмэгдсэнээр замын түгжрэл хамгийн тулгамдсан асуудал болоод байна.

Улаанбаатар хотын 2040 он хүртэлх хөгжлийн төлөвлөгөө нь тогтвортой, хүртээмжтэй, хэмнэлттэй хот болохыг зорьж байна. Үүний нэг шийдэл нь авто замын түгжрэлийг бууруулах, орчин үеийн технологид суурилсан хөнгөн галт тэрэгний төсөл хэрэгжүүлэх явдал юм.

Авто замын сүлжээний ачаалал, түгжрэл: Сүүлийн 10 жилд Улаанбаатар хотод автомашины тоо 3 дахин өсөж, өрхийн 72.2% нь машин эзэмших болсон. Гэтэл энэ хугацаанд авто замын сүлжээ зөвхөн 19%-аар нэмэгдсэн нь түгжрэлийн гол шалтгаан болж, иргэд өдөрт 2.4 цаг, жилд 35 өдрийг түгжрэлд өнгөрүүлж байна.

Нийтийн тээврийг сонгох хандлагыг 10%-иар бууруулдаг үндсэн шалтгаанууд нь нийтийн тээврийн хүртээмж муугаас үүдэн автотбус хүлээх, зорчих хугацаа удаан зэргээс үүдэн иргэд хувийн автомашинаар зорчиж хандлагатай байна. Үүний улмаас авто замын ачаалал 3 дахин нэмэгдэж, хотын автомлын замын 78%-д түгжрэл үүсдэг болсон.

Иймд “Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трамвай (Хөнгөн галт тэрэг-LRT)” төслийг хэрэгжүүлж их багтаамжийн, өрсөлдөх чадвартай, цагийн системээр явдаг шинэ нийтийн тээврийн төрлийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд хэрэгжүүлэх шаардлага үүсээд байна.

1.3. Төслийн ерөнхий мэдээлэл

“Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трамвай (Хөнгөн галт тэрэг-LRT)” төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэл боловсруулагдаж дууссан. Улаанбаатар хотын өнөөгийн зорчигч урсгалын байдал мөн ирээдүйн хотын хүн амын өсөн нэмэгдэлт түүнтэй уялдуулан шийдвэрлэж буй бодлогын төлөвлөлтүүдэд тусгагдсан “20 минутын хот төлөвлөлт” “14 хотын төлөвлөлт” зэрэг бичиг баримтуудыг үндэслэн хотын босоо тэнхлэгийн дагуу хөнгөн төмөр замыг төлөвлөсөн байна.

Үүнд: Архивын ерөнхий газраас-Сүхбаатарын талбай хүртэл 15 км хос шугам нийт 23 зогсоолтой, 18 нэгж хөдлөх бүрэлдэхүүн ажиллана. Тус шугамын төсөвт өртөг нь **348.16 сая.ам.доллар**-оор тооцоологдож байна.

Сүхбаатарын талбайгаас Зунжин хүртэл 11 км хос шугамтай ба 15 зогсоолтой, 14 нэгж хөдлөх бүрэлдэхүүн ажиллах юм. Тус шугамын төсөвт өртөг нь **275.28**

сая.ам.доллар-оор тооцоологдож байна. 1,2 дугаар шугамын төсөвт өртөг нь нийтдээ 623.44 сая ам.доллар байхаар ТЭЗҮ-д тусгагдсан.

Энэхүү төслийн үр дүнд Наадамчдын зам, Чингисийн өргөн чөлөөний авто замын ачаалал 19.4 хувь буурч **VCR** үзүүлэлт 1.69 болж буурахаар тооцоологдсон. шугамын дагуу нийтийн тээврийн үйлчилгээний хурд нэг дахин нэмэгдэн, зорчигчийн тоо 66 хувиар өсч, хувийн авто машины хөдөлгөөн 13.4 хувь буурна.

Хоёр. Тогтоолын төслийн бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

“Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трамвай (Хөнгөн галт тэрэг-LRT)” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх тухай Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төсөл нь 3 заалтай байна.

1 дэх заалтад “Нийтийн тээврийн Улаанбаатар Трамвай (Хөнгөн галт тэрэг-LRT)” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэх

2 дахь заалтад төслийн хувийн хэвшлийн түншлэгчийг сонгох ажлыг холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн зохион байгуулах

3 дахь заалтад тогтоолд хяналт тавьж ажиллахыг даалгасан байна.

Гурав. Тогтоолын төсөл батлагдсаны дараа үүсч болох нийгэм, эдийн засгийн үр дагавар

Төсөл хэрэгжснээр Улаанбаатар хотод тулгамдаж буй хүн амын төвлөрөл, авто замын түгжрэл, хүрээлэн буй орчны бохирдлыг бууруулах чиглэлд дараах үр өгөөжийг үзүүлэх боломжтой. Үүнд:

Байгаль орчны үр ашиг: төсөл хэрэгжсэнээр жилд CO₂ 73.3тн, NO_x 301.9тн, PM_{2.5} 3.7тн/жил хэмжээгээр тус тус буурч хотын хүрээлэн буй орчинд эерэг нөлөөлөл үзүүлснээр агаарын чанарыг сайжруулан улмаар нийтийн эрүүл мэндийг хамгаалах чухал ач холбогдолтой төсөл юм.

Эдийн засгийн үр ашиг: төсөл хэрэгжсэнээр авто замын түгжрэлийн шалтгаант эдийн засгийн хохирол буурах юм: Төсөл хэрэгжих тохиолдолд 2040 оны түвшинд тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын зардал (VOC) өдөрт 18.55 сая.ам.доллар болох бол, үүнтэй адилаар Замын хөдөлгөөнд зарцуулах хугацааны зардал (VOT) өдөрт 55.04 сая.ам.доллараар буурна.

Хот байгуулалтын үр ашиг:төслийн зүгээс хотын эдийн засагт үзүүлэх үр нөлөөг нэмэгдүүлэх боломжтой бөгөөд хотын орон зайн бүтцийг өөрчлөх “20 минутын хот”-ын концепцоор тодорхойлсон 14 хотын 6 хотын төвийг хөгжүүлэх үйл ажиллагааны гол хөшүүрэг болох боломж бүрдэх юм.

Нийгмийн үр ашиг: нийгмийн хувьд иргэд автобусаар 90-100 минутад явах зайг трамвайгаар 40-45 минутад туулах нөхцөл бүрдээд зогсохгүй өртөө орчимд жижиг, дунд бизнес эрхлэгчдийг дэмжих шууд нөлөөллийг үзүүлэх боломжтой. Мөн трамвайн өртөө орчмыг хөгжүүлэх үйл ажиллагааны нөлөөгөөр ойролцоогоор 120'000-140'000 ажлын байр шинээр бий болохоор байна.

Дөрөв.Тогтоолын төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, цаашид холбогдуулан боловсруулах баримт бичгийн санал

Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн тогтоол нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль, холбогдох бусад тогтоол шийдвэрт нийцэж байна.